

ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΖΗΣΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1937

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1937. — Τὰ Γανόχωρα. — Ὁ Γ. Βιζυηνὸς
ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης. — Ξένοι καὶ σεῖς . . .
(ποίημα). — Τὸ παγωτό σας . . . (διήγημα) —
« Ἐθνικὴ Ζωὴ καὶ Καλὴ Πίστις ». — Ὁ κ. Ξε-
νόπουλος καὶ οἱ νέοι. .

ΑΡ. 10

Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

Έτος Α'. Περίοδος Β'. Αριθμός 10.
(Εκδίδεται ἅπαξ τοῦ μηνός).

Διευθύνεται ὑπὸ τῆς δεσποινίδος
ΑΘΗΝΑΣ Ε. ΖΗΣΗ
Γραφεῖα: Μεσογείων, 6

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ ἐσωτερικοῦ Δραχμαὶ 50.

Ἐξωτερ. Δολλ. 2. Ἐκαστον φύλλον Δρχ. 2.

Jan. 1937

1937

Εἰς ὄλους τοὺς φίλους μας ποὺ μᾶς
ἠυχήθησαν, γραπτῶς ἢ προφορικῶς,
διὰ τὸ νέον ἔτος, ἐκφράζομεν τὰς θερ-
μὰς εὐχαριστίας μας καὶ τοὺς εὐχό-

μεθα καὶ ἡμεῖς ὅπως τὸ νέον ἔτος εἴ-
ναι εὐτυχές καὶ γόνιμον καὶ φορεὺς
παντὸς ἀγαθοῦ τόσο δι' αὐτοὺς ὅσον
καὶ διὰ τὸ Ἔθνος.

ΤΑ ΓΑΝΟΧΩΡΑ

Δραματικώταται σκηναὶ ἔλαβον χώ-
ραν εἰς τὰ Γανόχωρα κατὰ τὸν Βαλ-
κανικὸν πόλεμον, μολονότι τίποτε τὸ
τραγικὸν δὲν συνέβη εἰς βάρος τοῦ ἑλ-
ληνικοῦ στοιχείου.

Αἱ σκηναὶ αὗται εἶχον τὴν ἀρχὴν
τῶν εἰς τὸ ἐξῆς γεγονός: Μετὰ τὴν
μάχην τοῦ Δουλὲ-Μπουργάζ καὶ τὴν
νίκην τῶν βουλγάρων, ἡ ὀλιγάριθμος
φρουρὰ τῆς Ραιδεστοῦ περιήλθεν εἰς
δυσχερῆ θέσιν. Τοσοῦτον δὲ ἡ θέσις
αὐτῆς καθίστατο προβληματικὴ, διότι
κατελήφθη ταυτοχρόνως μὲ τὴν μά-
χην τοῦ Δουλὲ-Μπουργάζ καὶ ὁ Μάλ-
γαρας καὶ ἦτο ἀδύνατος ἡ ὑποχώρη-
σις πρὸς τὴν Καλλιπόλιν διὰ τῆς ὀ-
δοῦ τῆς πεδιάδος. Ἐδύναντο νὰ ἐπι-
βιβασθοῦν ἀεροπλάνων καὶ ἀνερόχλη-
τοι νὰ ὑποχωρήσουσιν εἴτε εἰς Καλλι-
πολιν, εἴτε εἰς Κων]πολιν, ἀλλὰ καὶ
τοῦτο δὲν κατέστη εὐχερὲς καὶ ἠναγ-
κάσθησαν, τριακόσιοι περίπου ἄνδρες,
συντεταγμένοι καὶ μὲ τοὺς ἀξιωματι-
κούς των, βαδίζοντες διὰ νυκτός καὶ
ἡμέρας καὶ διὰ μέσον τῶν στενωπῶν
καὶ δυσβάτων ὁδῶν τῶν Γανοχώρων,
νὰ ὑποχωρήσουσιν πρὸς τὴν Καλλι-
πολιν.

Οἱ νεοχωρεῖται ὁμῶς νομίσαντες ὅτι
οἱ ὑποχωροῦντες ἦσαν ἄτακτα τμήμα-
τα καὶ διερχόμενοι ἐκ τοῦ χωρίου τῶν
ἐπρόκειτο νὰ λεηλιτήσωσιν αὐτό, κα-
τέλαβον ἐπικαίρα σημεῖα καὶ ἔβαλον
κατὰ τῶν δῆθεν ἐπερχομένων πρὸς
λεηλασίαν.

Οἱ τοῦρκοι ἠναγκάσθησαν τὰ ἀμυν-
δοῦν, ἀλλὰ ἄνευ ἀποτελέσματος, διότι
ἦτο νύκτα καὶ τὸ ἔδαφος ἀκατάλλη-

λον δι' ἀκροβολισμόν. Ἀλλὰ καὶ οἱ
ἐπιτιθέμενοι, ὀλίγοι καὶ ἄνευ ἀντι-
κειμενικοῦ τινοῦ σκοποῦ, ὥς ἀντελή-
φθησαν ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀτά-
κτων, ἀλλὰ περὶ τακτικοῦ στρατοῦ,
δισκορπίσθησαν καὶ ἐξηφανίσθησαν
εἰς τὸ δάσος.

Οἱ λοιποὶ νεοχωρεῖται ἐδικαιολογή-
θησαν διὰ τὴν ἐπίθεσιν, προσποιη-
θέντες ἄγνοίαν καὶ ἀποδώσαντες αὐ-
τὴν εἰς βουλγάρους κομιτατζήδες.

Εἰς Νεοχώριον ὁ στρατὸς παρέμει-
νεν ὥρας τινάς, ὅπου ἔθαψε καὶ τοὺς
δύο φονευθέντας στρατιώτας, ἐκ τῶν
ὁποίων ὁ εἰς ἦτο Ἕλλην ἐκ Μ. Ἀσίας.

Εἰς Αὐδήμιον παρέμειναν περισσό-
τερον, ἐπεδέθησαν παρὰ τοῦ λατροῦ
τοῦ χωρίου αἱ πληγαὶ τῶν τραυματι-
σθέντων, ὁ δὲ διοικητὴς ἐνεθάρρυνε
τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς προέτρεψε
νὰ ἀνοίξουν τὰ καταστήματά των διὰ
νὰ προμηθευθοῦν οἱ στρατιῶται τρο-
φιμα, πληρώνοντες αὐτά. Ἀποχαιρε-
τίσαντες δὲ καὶ εὐχαριστήσαντες τοὺς
αὐδημιώτας, ἀνεχώρησαν ἄνευ ἐπει-
σοδίου τινὸς περὶ τὸ ἀπόγευμα. Οὐ-
δὲν ἐπεισόδιον συνέβη καὶ εἰς τὰ ἀ-
κόλουθα χωρία, ὁπόθεν διήλθεν ὁ
στρατός.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπληροφορήθη-
μεν ὅτι κατελήφθη ἡ Ραιδεστός ὑπὸ
τῶν βουλγάρων.

Ταῦτα συνέβησαν εἰς τὸ μέσον τῆς
ἐβδομάδος, Τετάρτην ἢ Πέμπτην.

Οἱ βούλγαροι καταλαβόντες τὴν
Ραιδεστόν δὲν ἐπρόχωρησαν νὰ κατα-
λάβουν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν χωρία, ὅ-
που οὐδεμία δύναμις ὑπῆρχε, καὶ τοι-

ουτοτρόπως τὰ Γανόχωρα παρέμεινον ἀναρχούμενα.

Τὴν ἀμέσως Κυριακὴν, περὶ τὴν πρωΐαν, διήλθον ἐξ Αὐδημίου δέκα ἱππεῖς τοῦρκοι μὲ τὰ ὄπλα ἀνὰ χεῖρας, κατευθυνόμενοι εἰς Νεοχώριον.

Οἱ τοῦρκοι αὐτοὶ δὲν ἐστάθμευσαν εἰς Αὐδήμιον, ὥς ἦτο κανονικὸν νὰ σταθμεύωσι πάντες οἱ διερχόμενοι ἐξ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐχαιρέτισαν κανένα.

Τοῦτο ἐνέβαλε εἰς σκέψεις τοὺς αὐδημιώτας καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἀνεστατώθη ὁλόκληρον τὸ χωρίον, φήμη δὲ ἐκυκλοφορήσεν ὅτι οἱ δέκα ἱππεῖς μετέβαινον ἵνα καταστρέψωσι τὸ Νεοχώριον, ἐκδικούμενοι διὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν κατοίκων κατὰ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Κυνηγοὶ ὁμως νεοχωρεῖται ἰδόντες ἐκ τοῦ δάσους τοὺς τούρκους καὶ διαγοηθέντες καὶ αὐτοὶ τὰ ἴδια, ἔβαλον διὰ τῶν ὀπλων τῶν κατὰ τῶν ἐπερχομένων.

Οἱ τοῦρκοι νομίσαντες ὅτι προσέκρουσαν εἰς τὰς βουλγαρικὰς ἐμπροσθοφυλάκας, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἀλλὰ ἰδόντες μακρόθεν τοὺς αὐδημιώτας συγκεντρωμένους καὶ μὴ γνωρίζοντες τί συμβαίνει, ἐνόμισαν συμφέρον τῶν νὰ μὴ διέλθουν ἐκ τοῦ Αὐδημίου, καὶ παρεκκλίναντες διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν, κατῆλθον δι' ἀποκρημνῶν βράχων καὶ δυσβάτων ὁδῶν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκεῖθεν κατηνθύνθησαν διὰ μέσου Γάνου καὶ Χώρας εἰς Μυριόφυτον.

Ἀλλὰ οἱ αὐδημιῶται μὴ ἀρεσθέντες εἰς τὴν φυγὴν αὐτὴν τῶν τούρκων, καὶ ἐν τῇ συγχύσει τῶν τινὲς παρέλαβον τὰ ὄπλα τῶν κατῆλθον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπρόλαβον τοὺς τούρκους παρὰ τὸν Ἅγιον Θεόδωρον. Ὁχυρωθέντες δὲ ὀπισθεν βαρελίῶν πλήρη οἴνου, ἔβαλον, ἀνεπιτυχῶς ὁμως, κατὰ τῶν τούρκων.

Λέγεται ὅτι οἱ τοῦρκοι ἀνεγνώρισαν τοὺς αὐδημιώτας, διότι, λέγεται, εἰς ἐξ αὐτῶν ἦτο ὁ γνωστός εἰς τὸ Αὐδήμιον εἰσπράκτωρ τοῦ Δημοσίου Χρέους Ἀκὶφ ἐφέντης, στρατολογηθεὶς διὰ τὴν πολιτοφυλακὴν, ὅστις καὶ πλησιάσας ἕνα τῶν πυροβολούντων ὠνεΐδισε αὐτὸν διὰ τὴν ἀρεπῇ συμπεριφορὰν του.

Τὸ τοιοῦτον ἐὰν πραγματικῶς ἔλαβε ἢ δὲν ἔλαβε χώραν ἀδιάφορον, ἤρκεσε διὰ νὰ θορυβήσῃ τοὺς αὐδημιώτας, οἱ ὅποιοι συνέστησαν εἰς τὰ γυναικὸ-παιδα νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ χωρίον καὶ νὰ ἀποσυρθῶν εἰς τὰς ἀκρινὰς οἰκίας, ἀναμένοντες ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὴν ἐπίθεσιν τῶν τούρκων.

Πράγματι περὶ τὸ ἀπόγευμα μία διάδοσις ὅτι σαρανταπέντε τοῦρκοι ἔφιπποι καὶ ξιφῆρεις ἐπέρχονται κατὰ τοῦ Αὐδημίου ἐνέσπειρε τὸν πανικὸν εἰς τοὺς κατοίκους οἱ ὅποιοι ἔξαλλοι καὶ ἀλλοφρονεῖς ἔτρεχον διὰ νὰ κρυβοῦν εἰς τὰς χαράδρας καὶ εἰς τὰ δάση.

Παρέμεινον ἐπὶ ἀρκετὰς βροχερὰς νύκτας τοῦ Νοεμβρίου εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ κατόπιν ἤρχισαν νὰ διαρρέουν εἰς τὰ παρακείμενά χωρία: Σχολάριον, Νεοχώριον καὶ Κούμβαον.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀκόμη νύκτα τῆς Κυριακῆς, ὁργανώθη καὶ ποιά τις ἄμυνα. Οἱ ἔχοντες ὄπλα κατέλαβον ἐπικαιρὰ τινα σημεῖα καὶ ἰδίως τὸν Βαρδαλάκκον καὶ ἄλλας διόδους, ἐπιτροπὴ δὲ μεταβᾶσα διὰ λέμβου εἰς Παιδεστὸν ἐζήτησε καὶ ἔλαβε ὄπλα παρὰ τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τοὺς ἐπερχομένους 45 ἱππεῖς καὶ ξιφῆρεις ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀκόμη νύκτα τῆς Κυριακῆς ἐπλάσθησαν διάφοροι μῦθοι. Ἦκουσα δὲ ἀνθρωπον τὴν ἰδίαν νύκτα τῆς Κυριακῆς νὰ ὁρκίζεται καὶ νὰ βεβαιῶνῃ ὅτι τοὺς εἶδεν ἐντὸς τοῦ Αὐδημίου. Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι ἦλθον μέχρις Ἀγίου Θεοδώρου, ἄλλοι μέχρι Βαρδαλάκκου, ἄλλοι μέχρι Πλατανίου καὶ τέλος κατέληξαν νὰ πιστεύουν καὶ μέχρι σήμερον ὅτι οἱ 45 ἦλθον μέχρι Γάνου. Εἶμαι ὁ μόνος ἐξ ὧν ἐξησαν τὰ γεγονότα ἐκεῖνα ὁ ὅποιος πιστεύω ὅτι οἱ 45 ὑπῆρξαν μόνον εἰς τὴν φαντασίαν τῶν αὐδημιωτῶν. Διότι πρέπει νὰ ἐξετασθῇ: τί ἦσαν; στρατὸς τακτικός, ἢ ἦσαν ἄτακτοι ἀντάρται, λεηλατοῦντες τὴν περιοχὴν;

Κανεὶς ἐξ ὧν ἠρώτησα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαντήσῃ μετὰ βεβαιότητος. Καὶ διὰ νὰ εἶναι τακτικὸς στρατὸς ἀποκλείεται καὶ ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν πραγμάτων ἀναιρεῖται ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις, ὥς θὰ ἀποδείξωμεν.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)